

нерівномірно або дострокова поставка матеріальних ресурсів постачальникам та ін.

Наднормативні запаси сільськогосподарської сировини є основним об'єктом банківського кредиту на підприємствах, які переробляють цю сировину і працюють сезонно (цукрові заводи, консервні комбінати, інші підприємства харчової та легкої промисловості), або створюють великі сезонні запаси сировини на рік, тобто до нового врожаю.

Наднормативні запаси незавершеного виробництва і готової продукції можуть створюватися на підприємствах у зв'язку з прискоренням темпів зростання обсягів виробництва, некомплектністю постачання, транспортними утрудненнями щодо відправлення продукції споживачам, припиненням відвантажень продукції споживачам через їхню неплатоспроможність тощо.

У складі витрат майбутніх періодів банки видають підприємствам позики на покриття сезонних витрат, оскільки в періоду сезонного зменшення обсягів виробництва або міжсезонного простою витрати на виготовлення продукції тимчасово не покриваються виручкою від реалізації. Витратами майбутніх періодів є також витрати, пов'язані з освоєнням випуску нових видів продукції, пусконаладжувальні витрати. Якщо ці витрати кредитує банк, то в кредитних угодах називається конкретна продукція і витрати включаються в її собівартість. За допомогою кредитів підприємство, коли йому тимчасово бракує власних коштів, може розрахуватись зі своїми постачальниками.

Отже, кредит необхідний і для підтримання кругообігу фондів діючих підприємств, що обслуговують процес реалізації продукції.

Об'єктами довгострокового та середньострокового кредитування є капітальні вкладення, пов'язані з реконструкцією підприємства, його технічним переозброєнням, впровадженням нової техніки, удосконаленням технології виробництва та інші витрати, що приводять до збільшення вартості основних засобів. До таких кредитів підприємства вдаються, якщо відчувають брак власних коштів, призначених на ці цілі, а саме: прибутку й амортизаційних відрахувань.

Використання різноманітних форм кредитування підприємства прискорює рух грошових і матеріальних ресурсів та сприяє підвищенню ефективності фінансово-господарської діяльності.

Визначаючи потреби в кредитах, підприємства виходять із загальної потреби у коштах і наявності таких. Планування потреби в кредиті для формування оборотних коштів підприємства здійснюється таким чином. На

першому етапі розраховується потреба в оборотних коштах у цілому та за окремими напрямками: формування виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції.

На другому етапі визначається необхідний розмір залучення кредитів банку на покриття збільшення потреби в оборотних коштах. Для цього можна користуватися формулою:

$$Ko.б = OK - OKн - OKпр + KЗ,$$
 де $Ko.б$ – необхідний розмір кредитів, які залучаються в оборотні кошти;

OK – потреба в оборотних коштах;

$OKн$ – власні оборотні кошти на початок періоду;

$OKпр$ – поповнення оборотних коштів за рахунок прибутку підприємства;

$KЗ$ – зменшення кредиторської заборгованості.

Потреби підприємства в кредитах під інвестиційні проекти визначаються на основі інвестиційної програми за окремими етапами її реалізації та з урахуванням власних джерел фінансування. Власні кошти для фінансування інвестиційних програм складаються з амортизаційних відрахувань, частини прибутку, яка спрямовується на реконструкцію, технічне переоснащення, нове будівництво.

Після проведення розрахунків потреби підприємства в кредитних ресурсах визначають період їх залучення. Період залучення кредитів – це час з моменту надання банківського кредиту до моменту його повного погашення та виплати відсотків за користування. Період залучення кредиту визначається банком.

Комерційні банки України для визначення розмірів кредиту використовується метод, який передбачає видачу позики не в повному обсязі, а за мінусом визначеної частини у відсотках до заявленої величини кредиту. Ця величина для кожного підприємства може бути різною, виходячи з його кредитоспроможності ступеня ризику кредитування.

Отже, роль і місце кредитних відносин у національній економіці залежить від стану самої економіки. Сучасний кредит і кредитні відносини в Україні мають перехідний характер, але повинні забезпечувати постійний прогресивний розвиток вітчизняного товарного виробництва.

1. Банковское дело. Под ред. О.И. Лаврушина. – М.: Финансы и статистика, 2000.-345с. 2. Бородин Е.И. Финансы предприятий. – М.: ЮНИТИ, 1995, 234с. 3. Гроші та кредит: Підручник / За ред. Проф. Б.С. Івасіва. – Тернопіль: Карт – Бланш, 2000.- 510с. 4. Деньги, кредит, банки. Под ред. Жукова Е.Ф. – М.: Банки и биржи, 1999.- 560с. 5. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика. Навч. посіб. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.- 235с. 6. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України / Монографія. – К.: Логос, 2003.-632с.

Надійшла до редколегії 14.09.05

О.П. Микитюк, асп.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГУ НА ОСНОВІ КООПЕРУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

В умовах перехідної економіки важливого значення набувають коопераційні взаємозв'язки підприємств. Формою коопераційних виробничо-фінансових відносин суб'єктів підприємництва виступає лізинг. У статті розглядаються особливості формування лізингових відносин в контексті кооперування господарської діяльності підприємств різних розмірів.

In conditions of transitive economy the important meaning is received by cooperation interrelations of the enterprises. By the form of the cooperation production-financial relations of the subjects of business acts leasing. The article considers features of formation leasing relations in a context of cooperation of economic activity of the enterprises of the different sizes.

Процес становлення ринкових відносин в Україні вимагає трансформації різних секторів економіки, в тому числі і сфери підприємництва, створення якісно нових умов для здійснення своєї діяльності суб'єктами господарювання.

В умовах обмеження фінансових ресурсів суб'єкти підприємництва, не потребуючи великих стартових інвестицій, характеризуються швидкою окупністю витрат, більш активні в інноваційній діяльності, здатні при пев-

ній підтримці стимулювати структурну перебудову економіки, розвиток економічної конкуренції, сприяти послабленню монополізму, створювати додаткові робочі місця, здійснювати широку свободу вибору, насичувати ринок товарами і послугами.

Але сьогодні суб'єкти підприємництва часто досить вразливі, нестійкі і тому потребують всебічної підтримки. Підтримка може проявлятися у різних формах кооперації з середніми і великими підприємствами. Фор-

мою виробничо-фінансових коопераційних відносин суб'єктів підприємництва є лізинг.

Певний внесок у дослідження коопераційних зв'язків суб'єктів підприємництва, зокрема лізингових відносин зробили Н.Гончарова, З.Варналій, Л.Воротіна, Ю.Єхануров, А. Кисельов, Т.Ковальчук, В.Кредісов, М.Крупка, О.Кужель, Є.Панченко, С.Реверчук, В.Сизоненко, В.Узунов, Л.Хмелевська, В.Черняк та ін.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми. Проблемі лізингу в Україні присвячено багато наукових досліджень, однак до сьогодні практично не розглядалось формування лізингових відносин на основі кооперування суб'єктів підприємництва.

Мета статті полягає у виявленні та науковому обґрунтуванні сутності, шляхів удосконалення процесу формування і розвитку лізингових коопераційних відносин суб'єктів підприємництва.

Світовий досвід діяльності малих підприємств свідчить про те, що її успішність значною мірою залежить від матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Однією з форм вирішення цих питань, є застосування оренди у формі лізингу. Одночасно лізинг можна розглядати як форму виробничо-фінансових коопераційних відносин. Лізинг як форма взаємозв'язків між малими і великими підприємствами охоплює широкий спектр господарських відносин і галузей економіки. При цьому малим підприємствам пропонується в лізинг будь-яке обладнання – від простого офісного до самого складного. Посередником у відносинах між великими і малими підприємствами часто виступають спеціалізовані лізингові компанії.

Лізинг і лізингові відносини є невід'ємною складовою сучасної фінансової системи. Лізингова діяльність безпосередньо пов'язана з потребами розвитку виробництва, освоєння підприємствами нових технологій та запровадження інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання. Лізинг сьогодні стає посередником між суб'єктами підприємницької діяльності, обслуговуючи інтереси господарюючих суб'єктів ґрунтуючись на засадах фінансових відносин.

Перевагою лізингу є також можливість застосування у господарській практиці підприємцями-початківцями з метою започаткувати або розширити власну справу навіть за дуже обмежених фінансових ресурсів.

Щоб визначити переваги і недоліки лізингової діяльності в контексті коопераційних відносин малого підприємства необхідно дослідити економічний зміст поняття "лізинг", його основоположні принципи, природу.

Тільки пізнання всього економічного механізму і переваг, закладених в системі лізингу як для виробника і користувача майна, дозволить усвідомити необхідність й можливість широкого використання його у практичній підприємницькій діяльності.

Економічна сутність лізингу залишається не досить з'ясованою. Зміст та його роль трактується по-різному, а часто навіть і суперечливо.

Деякі дослідники розглядають лізинг як своєрідний спосіб інвестування підприємницької діяльності, інші – повністю отождествляють його з довгостроковою орендою або з однією із її форм, яка, у свою чергу, зводиться до відносин найму або підряду, ще інші вважають лізинг прихованим способом купівлі-продажу засобів виробництва чи права користування чужим майном, а ще інші інтерпретують лізинг як дії за чужий рахунок, тобто управління чужим майном за дорученням довірителя [3, с.7].

Отже, лізинг як особливий вид виробничо-фінансових відносин ґрунтується на можливості поділу відносин власності на дві важливі складові – користування річчю, тобто відносини, в основі яких лежить використання її відповідно до призначення з метою збільшення доходу та інших вигод і власне право власності як правове панування особи

над об'єктом власності. Особливість полягає в тому, що об'єкт лізингу одночасно виступає як власність лізингодавця і як функція капіталу лізингодавця.

Звідси можна визначити, що лізинг – це спосіб реалізації відносин власності, який є виразом певного стану продуктивних сил і виробничих відносин, з якими він знаходиться у тісному взаємозв'язку. Особливістю лізингу як економічної категорії є те, що, з одного боку, він сприяє становленню приватної власності на засоби виробництва, а з іншого – веде до подолання її, зміни власника і розпорядника [5, с.291].

У світі що не існує єдиновизнаного поняття "лізинг" (від англійського "to lease" – брати в оренду, винаймати). Це зумовлено як складним змістом, що відбиває даний термін, так і відмінностями в законодавстві, системі звітності й оподаткуванні різних країн. "Лізинг, – як зазначається в статті 1 Закону України "Про лізинг", – це підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів" [Див.7].

Загалом лізинг є продуктом розвитку у нинішніх умовах традиційних форм позики й оренди, при цьому він став однією з найбільш перспективних можливостей зниження інвестиційного ризику на основі розмежування відносин власності і прав оперативного господарського розпорядження майном.

Лізинг найбільшого поширення набув у Сполучених Штатах Америки. З часом він перетворився на невід'ємний елемент фінансової діяльності підприємницьких структур. Так, на даний час в США у лізингу перебуває близько 45% усього виробничого устаткування, 19% ортехніки, 12,5% літаків, 86,7% вантажних автомобілів, 5,5% будівель. Із застосуванням лізингу в країнах, де він має найбільший розвиток (США, країни Британської співдружності), здійснюється від чверті до третини всього обсягу інвестицій [4, с.48].

Неоднозначність трактування лізингу виникає у зв'язку із складністю відносин, які встановлюються в результаті передачі майна в тимчасове користування.

Розгляд лізингу як довгострокової оренди є неповним щодо змісту цього поняття. Лізинг також можна розглядати як вид підприємницької діяльності, спрямованої на інвестування тимчасово вільних (або залучених) фінансових ресурсів, які пов'язані з придбанням об'єкта лізингу і передачею його в користування за договором фізичній або юридичній особі на певний строк і за визначену плату.

При лізингових операціях тією чи іншою мірою мають місце принципи кредитування, а саме – принцип забезпечення (під заставу майна), принцип зворотності (інвестування засобів в основний капітал на зворотній основі), принцип строковості (лізингодавець надає користувачу майно на визначений час) та платності (у вигляді комісійних за виконані послуги та періодичних платежів лізингоодержувача). Але розрахунки за договірними зобов'язаннями втілюються як у грошовій, так і у виробничій формі, тобто у формі переданого в лізинг майна.

З економічної точки зору лізинг – це товарний кредит в основні фонди, наданий лізингоодержувачу у формі переданого йому в користування майна. Але якщо при товарному кредитуванні у чистому вигляді товарокористувач одночасно з одержанням товару вступає у право власності з відстрочкою в часі оплати споживчої вартості товару, то при лізингу це право залишається за лізингодавцем до повної оплати об'єкта лізингоодержувачем.

Якщо лізингова угода носить компенсаційний характер, то платежі можуть здійснюватися продукцією, виробленою на устаткуванні, взятому в лізинг, або шляхом надання лізингодавцю зустрічної послуги. Після закінчення лізингового договору устаткування повертається лізингодавцю або придбавається лізингоодержувачем за залишковою вартістю.

Таким чином, точніше економічний зміст лізингу виражається в його визначенні як комплексу майнових відносин, пов'язаних із передачею майна в тим часове користування. Цей комплекс, крім власного договору лізингу, включає і інші договори, зокрема договір купівлі-продажу й договір позики. Дія лізингу характерне складне поєднання цих договорів. Лізинг не виключає, а доповнює традиційні відносини фінансових інститутів із виробниками щодо фінансуванні технічного переозброєння, реконструкції та розвитку виробництва.

Лізинг також можна розглядати як систему підприємницької діяльності, що охоплює три види організаційно-економічних відносин: орендні, інвестиційні й торговельні, зміст кожної з них повністю не вичерпує сутності специфічних виробничо-фінансових лізингових операцій.

Лізинг, як складне соціально-економічне явище, виконує важливіші функції по формуванню та активізації економічної діяльності. Найбільш важливими, з огляду на мікроекономічні процеси, є фінансова, виробнича, постачальницька і податкова функції [6, с.159].

Завдяки лізингу досягається формування двоїстості загальної власності, що належить усім спільно діючим підприємцям загалом і одночасно кожному окремо. Можна стверджувати, що справжній лізинг має місце лише в тих випадках, коли застосовувана форма підприємництва веде до виникнення загальної (колективної) власності й приватної власності на засоби виробництва і результати праці. Водночас будь-який вид власності не виключає лізингової форми її використання. Лізингоодержувач виступає одночасно в трьох якостях: підприємця, трудівника, власника. Він не тільки використовує передані йому засоби виробництва, а й певним чином володіє та розпоряджається ними. Більше того, орендар є повним власником вкладених ним (із дозволу наймодавця) витрат у поліпшення засобів виробництва, а також частини нових основних засобів, принаймні у розмірі їхнього приросту за рахунок власного прибутку протягом лізингового періоду.

Лізинг є організаційною формою підприємницької діяльності, що включає відносини власності та інвестування, особливу систему господарювання, різноманітні форми прояву. Він дає можливість для економіки країни швидше вийти із кризового стану та забезпечити її стабільний розвиток, що підтверджує досвід зарубіжних країн. Тому збільшення обсягів лізингових послуг є актуальним завданням народного господарства України. Він дає змогу в умовах порівняно меншого фінансового напруження істотно оновити основні фонди підприємств, вивести їх виробничо-технічну базу на конкурентоспроможний рівень [Див.1, с.75-77].

Лізинг як особлива форма виробничо-фінансових коопераційних відносин суб'єктів підприємництва комплексно впливає на основні складові елементи виробничого процесу: на засоби праці і працю людини, на ступінь використання техніки та робочої сили.

Лізинг ефективний при оперативному використанні досягнень науково-технічного прогресу, збільшенні масштабів діяльності, зниженні питомих витрат та інтенсифікації виробничого процесу. У загальному методологічному відношенні можна виділити три особливості лізингу.

Перша – властивість мультиплікативності. Вона виникає в результаті застосування новітньої техніки та перетворення працівника в самостійного підприємця-власника у момент доцільної діяльності й поширюється по ланцюгу

на всі стадії відтворення, нарощується і примножується в міру переходу до розподілу, обміну та споживання.

Друга – емерджентність ефекту лізингової діяльності, внаслідок чого величина його значно перевищує арифметичну суму результату рядових підприємців без застосування додаткових технічних засобів. Він є інтегративним ефектом і досягається не тільки в локальних межах, а й збільшує продуктивну силу виробничої системи.

Третя – одержаний ефект проявляється не тільки у процесі виробництва, а й в соціальній сфері, тобто він має як економічні критерії, так і соціальні цінності, що виявляються у підвищенні змистовності праці, усвідомленні творчих можливостей працівників, збільшенні особистих доходів, незалежності тощо.

У сукупності всі три аспекти розкривають ефект лізингу як своєрідного економічного мультиплікатора, що дає імпульс розвитку всіх ланок підприємницької діяльності. При цьому лізингову діяльність можна вважати ефективною: з точки зору власних інтересів – якщо вона підвищує можливість задоволення матеріальних і духовних потреб підприємців, з позиції спільних інтересів – якщо забезпечує умови для розширеного відтворення; з боку суспільства – якщо насичується ринок необхідними товарами і зростають надходження до бюджету від збільшення обсягів їх виробництва [5, с.298].

Слід зауважити, що основна умова розвитку лізингу – це наявність малого й середнього підприємництва як визначального фактора економіки будь-якої держави. Розвиток і формування малого й середнього підприємництва є важливою проблемою суспільства, особливо в Україні. Якщо для становлення лізингових відносин у суспільстві необхідною умовою є наявність класу власників, то розвиток лізингу, в свою чергу, сприяє збільшенню кількості власників і, насамперед, підприємців малих і середніх структур. Невипадково у промислово розвинених країнах основними суб'єктами лізингу є малі й середні підприємства. Так, питома вага малих і середніх підприємств-користувачів лізингового майна у виробництві дорівнює 80% [2, с.277].

Лізингодавець надає підприємцю не тільки позикові засоби, а, насамперед, виробничі потужності, необхідні для збільшення обсягу виробництва продукції, що користується попитом на ринку. Він, закупаючи за замовленням лізинго-одержувача у компанії та фірм-виготовлювачів технічні засоби, стимулює активізацію підприємницької діяльності, її розвиток відповідно до об'єктивних потреб, розширюючи ту чи іншу сферу ринку.

Гнучкість управління й маневрування як невід'ємна частина угод забезпечує розвиток підприємницької діяльності в умовах лізингу.

В умовах України об'єктивна необхідність лізингу особливо велика – з одного боку, для малих підприємств, які гостро потребують інвестиційних коштів на придбання сучасного обладнання, а з іншого – для великих підприємств, велика частина з яких має певне обладнання і площини, що не задіяні у виробничому процесі і простоюють, таким чином створюючи додаткове навантаження на витрати підприємства.

Основні переваги лізингу для суб'єктів малого і середнього підприємництва в Україні виявляються в якості перспектив розвитку сфери підприємництва та в процесі інтеграційних зв'язків малих та великих підприємств. І хоча малі підприємства сьогодні частіше виступають орендарями технічних засобів, ніж власниками, переваги лізингу необхідно розглядати з обох позицій. У випадку, коли малі підприємства виступають лізинго-одержувачами (орендарями), вони можуть скористатися такими перевагами лізингової діяльності:

♦ стовідсоткове кредитування, яке не вимагає негайного початку платежів. Договір підписується на по-

вну вартість, а лізингові платежі є поточними і, як правило, починаються після постачання майна або пізніше;

- ♦ набагато простіше отримати контракт за лізингом, ніж позику;

- ♦ до лізингових операцій залучаються великі кошти банківських установ, страхових, акціонерних та інших товариств;

- ♦ лізинг привабливий і можливість, яка надається суб'єктами малого підприємництва, що не мають достатнього капіталу для купівлі обладнання, отримати останнє шляхом оренди, крім того, на вигідніших умовах, ніж за контрактами купівлі-продажу;

- ♦ можливість через лізинг сучасних і високопродуктивних технічних засобів не тільки оперативного реконструювати виробництво, а й спрямовувати зекономлені кошти на інші потреби;

- ♦ лізинг дає можливість отримати додаткові інвестиції від іноземних партнерів не у грошовому вираженні, що викликає певні складнощі, а у вигляді машин та устаткування, які потрібні для виробничої діяльності [2, с. 160].

Надання ж малими підприємствами свого майна в лізинг є окремим видом підприємницької діяльності, а значить здійснюється з метою отримання прибутку. Успішне здійснення такої діяльності вже є перевагою малого підприємця.

Лізинговий бізнес – особлива сфера підприємницької діяльності, масштаби якої, як свідчить світова практика, досить суттєві. Так, частка лізингових джерел у виробничих інвестиціях становить: у США – 25%, у країнах Західної Європи – 12-19, в Японії – 8, в Австралії – 31, у Росії цей показник у 2001 р. дорівнював 5% [5, с.304].

Розглядаючи переваги лізингу в економії фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва необхідно зазначити, що результатами такої діяльності може бути активізація власного капіталу; економія на витратах з володіння майном; максимальне використання виробничих ресурсів; можливість безкоштовного навчання свого персоналу; можливість виходу з допомогою лізингових угод на ринки інших країн.

Окрім цього, лізинг для малих підприємств вирішує проблему отримання позикових коштів для середньо- і довгострокового фінансування, оскільки мале підприємство може отримати доступ до лізингового фінансування набагато простіше, ніж до банківської позики. З іншої сторони, право власності на орендований об'єкт забезпечує орендодавцю невисокий ризик, створюючи таким чином можливість для більш широкого застосування лізингу.

Оскільки майно, передане в оренду, власне і є гарантією забезпечення позики, немає необхідності використовувати заставу, саме тому лізинг значно спрощує можливість отримання позики.

Виключно важливим для малого підприємства є те, що лізинг дозволяє вирішити проблему початкових капітальних вкладень, оскільки для підприємця зникає необхідність використовувати власний капітал для закупівлі устаткування. Успішний розвиток лізингу залежить від належного правового регулювання цього процесу.

Як будь-яке економічне явище, лізинг має й певні недоліки. Можна вважати недоліком той факт, що користувач, незважаючи на багаторічні виплати коштів, не набуває остаточно права власності на об'єкт лізингу, а це не відповідає суті. По-перше, для успіху підприємницької діяльності важлива не власність на засоби виробництва як така, а можливість ефективного їх використання. По-друге, лізинг не виключає права власності лізингоодержувача на об'єкт після закінчення терміну договору або в

будь-який обумовлений час, а за фінансовим лізингом постачальники зобов'язані передати предмет лізингу користувачеві відповідно до договору купівлі-продажу.

Лізингові відносини регулюються як через механізм ринку, так і через відповідне державне регулювання. Серед основних завдань останнього забезпечення відповідних правил поведінки у сфері лізингової діяльності.

Нормативно-правовий механізм регулювання лізингової діяльності зазнає безперервних змін. Хоча в Україні правове регулювання лізингових операцій здійснюється на законодавчому рівні, але воно має суттєві недоліки, і підтвердженням цього слугують не дуже вдалий досвід застосування лізингу в Україні.

Таким чином, можна говорити про недосконалість законодавчої бази щодо здійснення лізингової діяльності в Україні, що й спричиняє суттєві складності та проблеми, з якими стикаються суб'єкти лізингу. Підтвердженням цього є і те, що в рік прийняття Закону України "Про лізинг" в Україні було зареєстровано 130 лізингових компаній, а на даний час їх число скоротилося до 30, реально ж функціонує лише 10. Загальна сума контрактів наближається до 150 млн.грн., з них більше половини (відповідно 32% і 28%) складає лізинг автотранспорту та сільськогосподарської техніки, далі іде лізинг нерухомості (19%) та промислового обладнання (13%) [4, с.54].

Таким чином, можна визначити, що в Україні є величезні можливості для розвитку такої форми коопераційних відносин малого підприємства як лізинг. З метою отримання доходу значна кількість державних підприємств і організацій готові пустити в обіг зайву техніку. У промисловості, капітальному будівництві нагромаджений значний парк маловикористовуваного і надлишкового обладнання. Передача його малим і середнім підприємствам на умовах лізингу може підняти рівень віддачі фондів.

Окрім ряду переваг для окремих суб'єктів лізингових операцій, лізинговий бізнес дуже позитивно впливає на економіку країни: сприятливо діє під час перехідного періоду, який характеризується спадом виробництва, нестабільністю фінансового сектору, кризою банківської системи.

Лізинг є ефективним способом стимулювання інвестиційної активності, залучення додаткових вкладень, у тому числі іноземних, у розвиток економіки, насамперед її виробничої сфери.

Головною причиною, що стримує розвиток цієї форми кооперації, є недосконалість Закону України "Про лізинг", що дозволяє двояке трактування певних правових норм, а також відсутність фінансових механізмів, які б стимулювали широке розповсюдження лізингових відносин. Важливо також ліквідувати неосвідомленість підприємницького середовища стосовно тих можливостей, які відкриває така форма інвестиційної співпраці. З метою розвитку лізингу необхідно повною мірою використовувати можливості центральних органів влади включаючи різні напрямки державної політики підтримки.

1. Биковченко Л.М. Економічна сутність лізингу // Фінанси України. – 2001. – №11. – С.75-77. 2. Варналій 3. Мале підприємництво: основи теорії і практики. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2003. – С.277. 3. Гончарова Н.В. Лізинг як форма ефективної підтримки малого підприємництва // Актуальні проблеми економіки.- 2002. – № 2. – С.7. 4. Коваленко Н., Човнюк Ю. Тенденції розвитку лізингу: світовий досвід і реалії в Україні // Банківська справа.- К.:2001.- № 3.- С. 48. 5. Осецький В.Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики. Монографія. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – С.291. 6. Осецький В.Л. Інвестиційна функція суб'єктів підприємництва: можливості лізингових джерел // Сіверянський літопис. – 2001. – №2(38). – С. 159. 7. Про лізинг: Закон України № 723/97 – ВР від 16 грудня 1997 року // Урядовий кур'єр.- 1998. – 10 січня. – №5-6